

De lusten van Diederik

We zijn in Leiden, in het jaar 1821, waarin Diederik, een zeventienjarige jongeman, als leerling-drukker de rotklusjes moet doen in de oude drukkerij van zijn oom. Zijn vader is gesneuveld in de strijd bij Waterloo en zijn moeder is jammerlijk omgekomen tijdens zijn bevalling.

Diederik had als koorknaapje al een grote belangstelling voor boeken, en speciaal voor de religieuze geschriften in de Pieterskerk. Zijn oom is allesbehalve blij met de jongen. Diederik is een dromer en ongeschikt voor het vak. Hij is de kostganger liever kwijt dan rijk en wil hem een tijdje onderbrengen in de Abdij van Egmond. Door de erbarmelijke economische situatie zit het klooster meer dan vol. De abt, met een dikke kop en een enorme pens, zit niet op de jongen te wachten. Hij bromt dat Diederik pas wordt toegelaten tot de spirituele kloostergemeenschap, als Diederik drie opdrachten heeft vervuld.

Om zich te ontdoen van zijn vleselijke lusten, dient hij zich hier eerst vollédig aan over te geven. Hij krijgt een lijst van vijf kloosters die hij moet bezoeken en aldaar alle bieren moet proeven. Als bewijs hiervan moet hij het exacte aantal bieren kunnen noemen van al die kloosters tesamen. Maar hij moet beloven dit aantal te onthouden en mag niets opschrijven. Als tweede moet hij in een lederen buidel de kostbare goudhop meenemen, dat een bijzondere smaak geeft aan het bier, zodat de abt dit heimelijk kan gebruiken voor zijn eigen kloosterbier. Als derde eis dient Diederik de tocht binnen drie weken te voltooien, haast een onmogelijke opgave. De abt reikt hem een oude monnikspij aan, die hij onder geen beding mag afdoen. Diederik sjort de pij stevig vast met een lang koord om zijn middel. Hij krijgt een aanbevelingsbrief mee én een oude knol, die heeft dienst gedaan voor de trekschuit.

Vol goede moed springt Diederik op zijn paard en spoort hem aan. De dikke knol komt met moeite in een draf en onderweg staat men met grote ogen te kijken als hij zwaar stampend en snuivend voorbij hobbelt. Zo arriveert hij na een paar dagen bij de Abdij van **Ename** in Oudenaarde in Vlaanderen, en laat zijn aanbevelingsbrief zien.

Luid aangemoedigd door de broeders, drinkt Diederik maar liefst alle vijf de kloosterbieren. De zware bieren zijn voor de jongen een stevige beproeving. Om het aantal bieren te onthouden, legt hij een knoop in zijn koord voor elk bier dat hij drinkt. De volgende dag springt hij weer op zijn knol, op weg naar de abdij van **Floreffe** in Wallonië.

Diederik is nog nooit zo ver van huis geweest, door schimmige bossen en onbekende streken waarvan hij de taal niet machtig is. En niet ongevaarlijk, met lepe struikrovers. Maar bij het aanzien van Diederik op zijn dikke knol, schieten zelfs de gevaarlijkste criminelen in de slappe lach. Overal waar Diederik komt, wordt hij warm onthaald. Zo doet hij de Abdij van **Maredsous** aan en de beroemde Abdij **Val-Dieu**, het dal van God, en laat overal zijn aanbevelingsbrief zien. Overal nuttigt hij de zware maar smakelijke kloosterbieren. Het lange koord om zijn middel wordt steeds korter door de vele knopen.

Pas bij het laatste klooster, **St. Feuillien**, beseft hij zich dat hij nog de kostbare goudhop moet scoren. Dit ligt diep achter slot en grendel in de kelder van de abdij. Hij papt aan met de kelderbroeder, proeft met hem alle twaalf bieren, met als extra, het sluitstuk, het gloednieuwe Quadruppel. Heimelijk drinkt Diederik maar halve glazen. Terwijl de kelderbroeder benevelt onderuit zakt, sluipt Diederik de kelder in en vult zijn lederen buidel tot aan de rand met de kostbare goudhop, dat voor de Quadruppel een onmisbaar ingrediënt is.

De volgende dag aanvaardt hij de terugreis naar Egmond, wel vier dagen te paard. Zijn pij staat stijf van de biervlekken en het koord om zijn middel staat stijf van de knopen. Ondertussen zijn de drie weken al een flink eind verstreken. Na een dag rijden zoekt hij vermoeid naar een slaappleats. In de wijde omtrek is geen klooster te bekennen. In het schemerdonker belt hij aan bij een huis dat vrolijk verlicht is met gekleurde lantaarns. Een vrouw doet open in kledij, zoals hij dat nog niet eerder heeft gezien en zij lacht hem verleidelijk toe. Zo'n jonge vent ziet ze hier niet vaak. Nog voordat hij een voet over de drempel heeft gezet, houdt ze haar hand op. Diederik, nog een knaapje en geheel onwennig met dit soort vrouwen, geeft aan dat hij geen rode cent heeft, en vertelt over zijn opdracht om zich

over te geven aan de vleeselijke lusten, die hij daarna voorgoed moet afzweren.

'Nou, knaap, dan ben je hier precies aan het juiste adres', lacht de vrouw. Zij vordert zijn buidel aan het koord, ziet de kostbare goudhop en zegt dat hij daarmee wel drie dagen kan blijven. Diederik schiet compleet in de stress maar moet uiteindelijk de helft van de buidel afstaan. De dame staat vreemd te kijken als Diederik weigert zijn monnikspij af te doen om een warm bad te nemen. Dan stopt zij hem in het schuimende bad, met pij en al, zodat die allebei een goede beurt krijgen. Zo krijgt hij hier alle kans om de vleeselijke lusten te omarmen.

Op de ochtend dat hij wil vertrekken, beseft hij zich ineens dat hij nog maar één dag te gaan heeft, voordat de drie weken zijn verstreken.

'Als ik niet op tijd aankom is alles voor niets geweest en verkrijg ik geen plaatsje in de spirituele kloostergemeenschap. Hoewel, dit leven is ook geen straf.'

In paniek zadelt hij zijn oude knol. De vrouw ziet het en biedt hem de helpende hand. Zij haalt een rode peper uit de keuken en stopt die in de kont van de knol. 'Een oude truc uit ons vak', lacht ze en geeft hem er nog een mee voor onderweg. Het paard begint direct te steigeren. Diederik springt er snel op en in één lange rit draaft de knol hevig opgewonden naar Egmond.

Nog nét voor het donker wordt, meldt Diederik zich bij de kloosterpoort. De abt staat met grote ogen te kijken dat het de jongeman gelukt is om de opdracht in drie weken te volbrengen. Hij vermoedt echter dat Diederik met geen mogelijkheid het aantal bieren kon onthouden, zodat hij hem alsnog een plaatsje in het klooster kan weigeren.

'Hoeveel bieren zijn het?' vraagt de abt minzaam.

Diederik gaat met zijn hand langs zijn koord en telt stiekem alle knopen.

'Het zijn er zeventig.'

'Fout. Het zijn er maar negenenzestig', sist de abt. 'Je komt er niet in!'

'Oh nee?' zegt Diederik. 'U loopt achter. Sinds kort is er het nieuw Quadruppel, gebrouwen met de kostbare goudhop.'

De mond van de abt valt wagenwijd open. 'Ah, in St. Feuillien? Laat zien, die goudhop.' Zijn dikke kop wordt rood van de opwinding. 'Als je die hebt, mag je naar binnen!'

Diederik beseft zich ineens dat het de abt alleen maar te doen is om de goudhop.

'Wat moet ik hier in godsnaam, ontdaan van de vleselijke geneugten?' denkt hij.

In drie weken tijd is hij van knaapje man geworden.

Hij laat de buidel zien, waar de abt met gulzige ogen naar staat te kijken.

'Als je die wilt hebben, moet je je eerst omdraaien', zegt Diederik. De abt draait prompt zijn dikke kont naar Diederik en nog voordat de abt het beseft, tilt Diederik de pij van de abt op en doet de truc met de rode peper.

Luid kermend, en met een verhitte kop rent de abt door de poort van het klooster, om voorgoed uit het zicht te verdwijnen. Zijn klagende gejammer is tot ver buiten Egmond te horen.

Vermoeid, maar met een tevreden glimlach, springt Diederik op zijn oude knol en draaft op een slakkengangetje naar Leiden, op weg naar zijn nieuwe leven als brouwer. Want dát staat voor hem vast.

Ter ere aan Diederik maken wij vandaag ook een reis langs dezelfde kloosters. En we proeven acht van deze beroemde kloosterbieren, ook in halve glazen, en beloven elkaar dat we deze vleselijke geneugten nooit zullen afzweren.

Auteur: René Jillissen
Copyright 2022, Leiden

Verhaal ter gelegenheid van de Dropouts Bierproeverij 'Het geheim van het oude kloosterleven'

Alles in dit verhaal is fictief en berust in de verste verte niet op de werkelijkheid